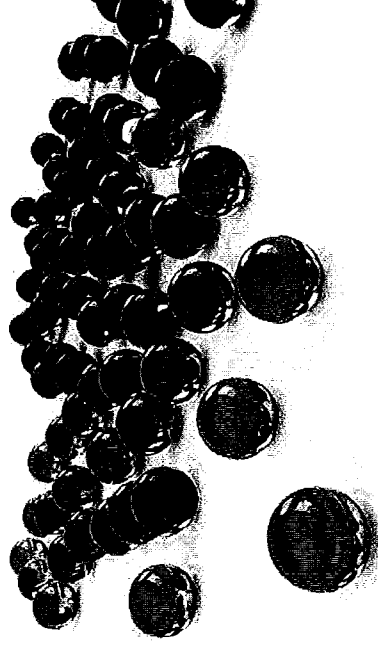

Deloitte.

Revisjonsplan for
regnskapsåret 2014

Møte med kontrollutvalget i
Tjøme kommune

Vedlegg sak 26/14

Innhold

1. Oppsummering av revisjonsplanen

2. Revisjonsomfang og angrepsvinkel

3. Risikovurdering

4. Aktuelle regulatoriske temaer

5. Forpliktelser klientservice

Appendiks 1: Revisjonsteam og tidsplan

1. Oppsummering av revisjonsplanen

Oppsummering av revisjonsplanen

Vesentlighet

- Kommunens vesentlighetsgrense er beregnet på grunnlag av samlede driftsinntekter og utgjør NOK 5 millioner for 2014
- Alle ikke justerte feil som individuelt overstiger NOK 250.000 vil bli rapportert

Fokusområder

- Det er identifisert 4 fokusområder i årets revisjon av sentral betydning for årsregnskapet til Tjøme kommune.
- Identifisert risiko knyttet til
 - (1) – Selvkost
 - (2) – Regnskapsavleggelse
 - (3) – Brukerinnbetalinger
 - (4) – Lønnsområdet

Verdi

- Betyggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon
- Aktiv støttespiller i videre utvikling av rutiner og prosesser
- I tillegg til 4 fokusområder nevnt ovenfor har vi også andre områder vi konkret vil rapportere på når dette blir avdekket i revisjonen.

Uavhengighet

- Vi bekrefter at det etter vår vurdering ikke foreligger forhold som kan svekke, påvirke eller reise tvil om Deloitte's uavhengighet som revisor for Tjøme kommune. Det vises for øvrig til vår uavhengighetserklæring for 2014.

2. Revisjonsomfang og angrepsvinkel

Revisjonsomfang og angrepsvinkel

Vår oppgave

Vi gjennomfører revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Vi skal avgi en uttalelse:

- om årsregnskapet til Tjøme kommune er avgitt i samsvar med lov og forskrift og at det gir et rettvise bilde i samsvar med god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.
- at opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrift.
- at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

*Betryggende sikkerhet for at
årsregnskapet ikke
inneholder vesentlig
feilinformasjon*

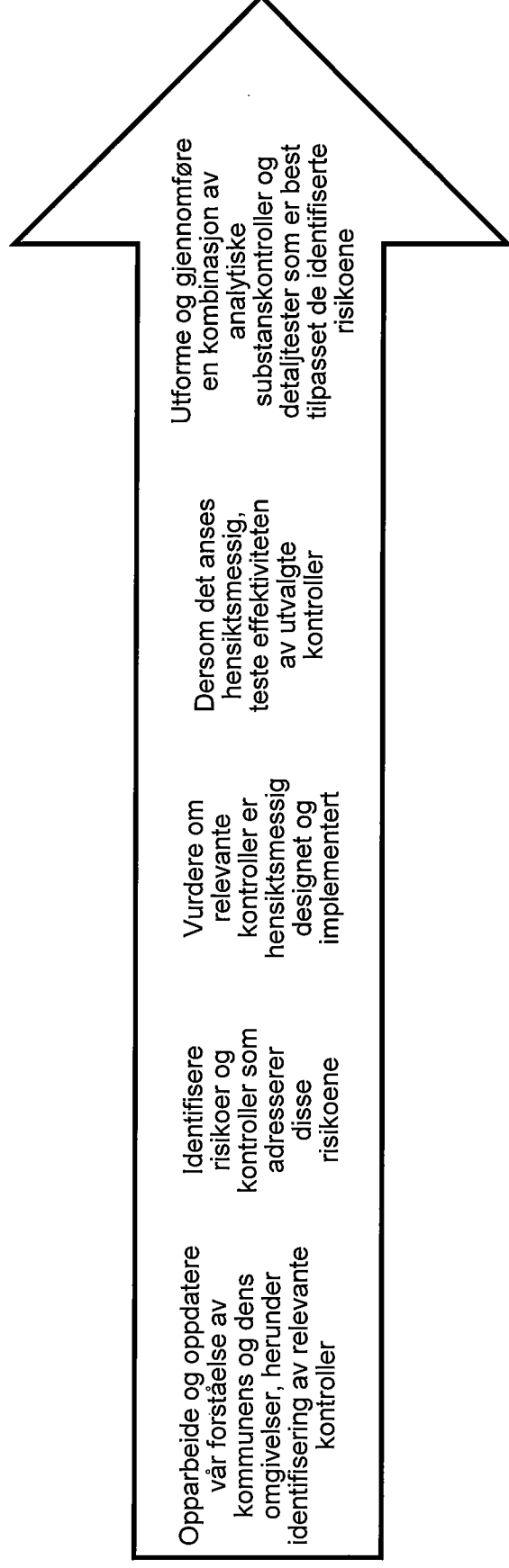
Revisjonsomfang og angrepsvinkel (forts.)

Revisjonshandlinger

Vår revisjonsberetning bygger på bevis innhentet gjennom en kombinasjon av test av kontroller, detaljtester og analytiske handlinger.

Vår angrepsvinkel vil i størst mulig grad være å teste kontroller og bygge på kontrollmiljø og internkontroll i tilknytning til forretningsprosessene.

Fokus på kontrollmiljø og internkontroll i forretningsprosessene

Revisjonsomfang og angrepsvinkel (forts.)

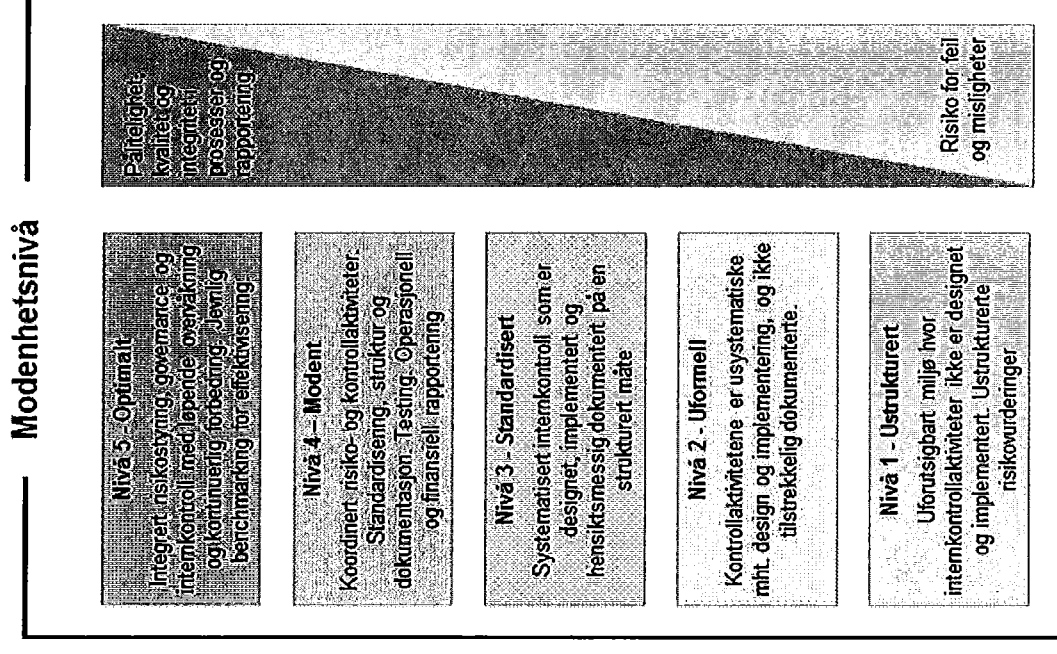
Internkontroll

Startpunktet for vurdering av kommunen sin internkontroll er i rådmannens ledergruppe.

Gjennom vår tilnærming til internkontroll får vi både en god vurdering av kommunen sin etablerte kontrollstruktur, samtidig som vi kan gi innspill på risikoer som ikke er adressert i tilstrekkelig grad, eller hvor det er muligheter for effektiviseringsgevinster.

Vi presenterer våre observasjoner og anbefalinger på en strukturert måte som gir Tjøme kommune en konkret vurdering av internkontrollsystemet.

Tilbakemelding med en konkret vurdering av internkontrollsystemet

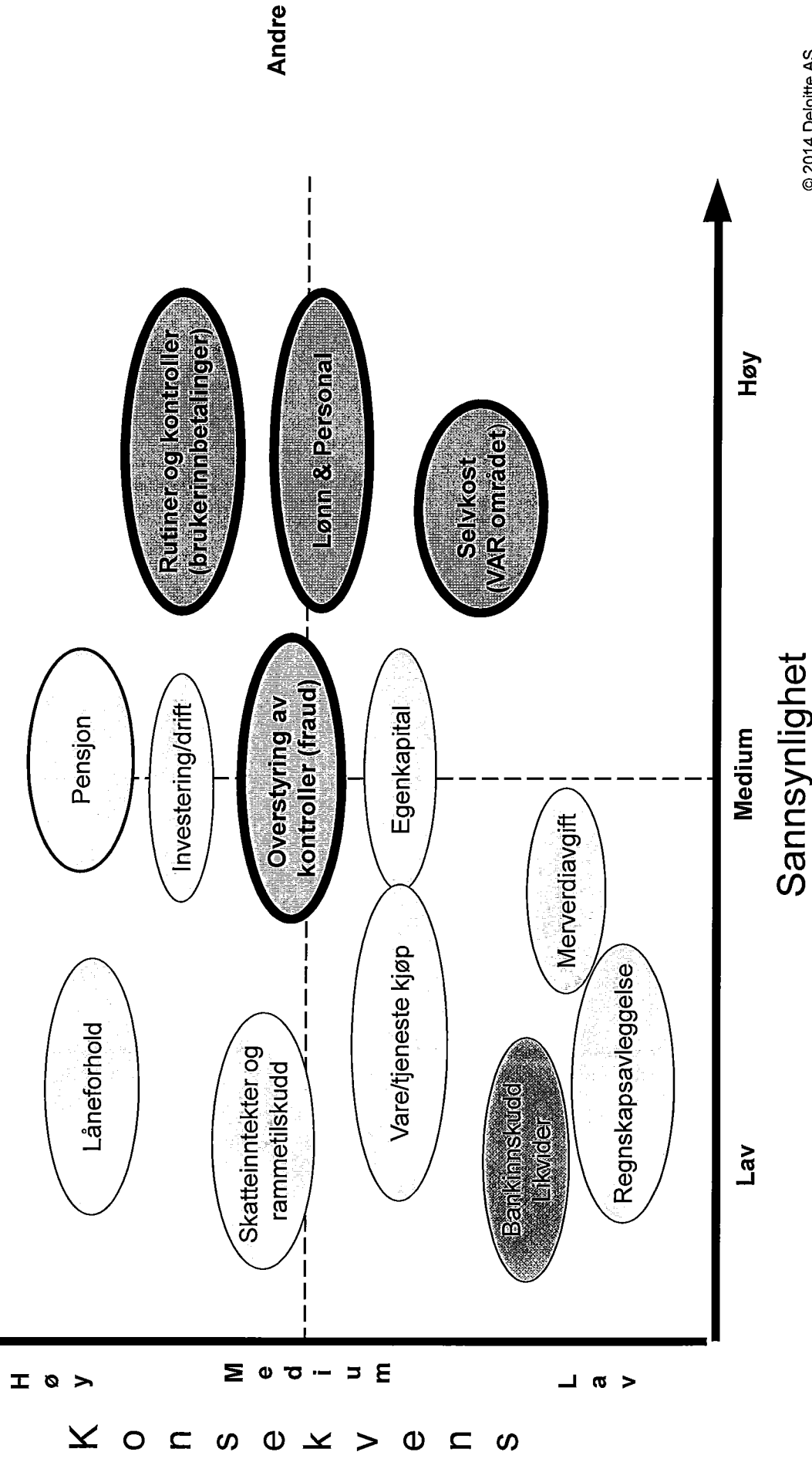

3. Risikovurdering

Risikovurdering

Basert på gjennomgang av regnskapsmateriale, tidligere revisjonsrapporter og møter med kontrollutvalget, rådmannens ledergruppe samt økonomiledelsen i kommunen, har vi gjennomført en risikovurdering. Det er identifisert 4 risikoområder med særskilt fokus på og 8 risikoområder med normal fokus på. Vi vil kontinuerlig oppdatere vår risikovurdering og informere om vesentlige endringer som oppstår.

Risikovurderingen skjer med utgangspunkt i dimensjonene sannsynlighet og konsekvens, og er illustrert grafisk i figuren nedenfor.

Risikovurdering (forts.)

Særskilte fokus – områder	Beskrivelse av risiko	Vår respons
Bruker-innbetalinger	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for at kommunen ikke har dokumentert rutiner og kontroller for brukerbetalinger. 	<ul style="list-style-type: none"> Innhenter skriftlig rutine for kontroller ifbm brukerinntalinger. Reviderer området med analytiske substanskontroller på enhetsnivå. For den delen av brukerbetalinger som kommer fra selvkost, tester vi nøkkelkontroller eller utfører substansstester dersom nøkkelkontroller ikke kan testes.
Lønn og Personal	<ul style="list-style-type: none"> Det er risiko for at kommunen ikke har utarbeidet skriftlig rutine for lønn/pensjoner Det er risiko for mangelfull registrering av ansettelseskontrakter (gyldighet). Det er også risiko for periodisering og nøyaktighet. 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente kommunens rutiner for kontroll av faste data Innhente kommunens rutiner for registrering av alle ansettelseskontrakter. Fokus på endringer i ansettelsesforhold. Innhente kontrolloppstillingen og avstemme regnskap mot lønn. Analytisk revisjon av lønnsutgifter.
Selvkost (VAR-området)	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for at kommunen bygger opp selvkostfond slik at de subsidierer fremtidige generasjoner. 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente selvkostkalkyler, og gjennomgå kommunens oppfølging og egne kontroller av selvkostkalkylene (for- og etterkalkyler). Påse om kommunen har 100% inndekning på renovasjon, jfr Forurensningsloven. Gjennomgå dels ved interim- og årsoppgjørrevisjonen.

Risikovurdering (forts.)

Normal fokus – områder		Vår respons	
	Beskrivelse av risiko		
Låneforhold	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for manglende regnskapsføring av alle låneforhold Risiko for manglende etterlevelse av kommunens finansreglement og om lån og avdrag er ihht vedtak og lovbestemmelser. 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente årsoppgaver fra finansinstitusjoner og analyse av årets endring i låneforholdene. Detaljert gjennomgang av et utvalg låneopptak og påse om vedtak foreligger og om lover og regler er fulgt. 	
Skatteinntekter/Rammetilskudd	<ul style="list-style-type: none"> Normal risiko vurderes fordi det er få motparter, oversiktlige forhold og postene er avstemmbare. 	<ul style="list-style-type: none"> Regnskapspostene totalavstemmes mot ekstern dokumentasjon (Børre Stolp) 	
Pensjon	<ul style="list-style-type: none"> Risiko knytter seg til inputdata benyttet av aktuar, beregning og overførsel til regnskap Risiko for bruk av feil forutsetninger. Kommunen skal benytte forutsetninger fastsatt av departementet. 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang av kommunens egne kontroller av inputdata (personaleendringer, lønnsforhold etc) ved interimsrevisjonen. Detaljert test av forutsetningene lagt til grunn i aktuuarberegningen, gjennomføres i årsoppgjøret. 	
Vare/tjeneste kjøp (inkl. Mva-behandling)	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for at kommunen ikke har implementert rutinen for kostnader Risiko for gyldighet og tilhørighet av utgifter, om fakturaer gjelder kommunen. Risiko for at kommunen ikke etterlever innkjøpsreglementet Insentiv til å flytte utgifter fra drift til investering Risiko for feil mva-behandling ihht til reglene for momskompensasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente rutine for innkjøp og fakturabehandling, og identifisere nøkkelkontroller i rutine. Vi gjennomgår og vurderer kommunens rutine (inkl. test av attestasjoner ref innkjøpsreglement/fullimaksreglement) og tester i interim. Dette skal gjøres i forbindelse med stikkprøvekontroll av bilag mhp tilhørighet, periodisering og avgiftsbehandling. I tillegg til normal bilagskontroll skal det kontrolleres at anbudregler er fulgt. 	
Egenkapital	<ul style="list-style-type: none"> Det er risiko knyttet til fullstendighet av bundne fond Det er risiko for gyldighet av bruk av bundne fond (politisk vedtak, lovbestemt, forskriftsbestemt). Risiko for at avslutningen av regnskapet/disponeringen ikke er ihht gjeldende regler 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente og vurderer kommunens avstemming av kretsloop og noter Kontroll av utvalg bundne fond som har vært brukt i løpet av året. Bruken skal være gyldig mot vedtak. Kapitalkonto og disposisjonsfond avstemmes i note. Innhente kommunens dokumentasjon av disponering inkl evt strykninger. For memoriakonto påser at det er samsvar mellom låneopptak i året, bruk av lån i året og bevegelser på konto for brukte lånemidler 	

Risikovurdering (forts.)

Normal fokus – områder	Beskrivelse av risiko	Vår respons
Bank	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for manglende avstemming av kommunens bankonti. Risiko for feil bruk av bundne fond. 	<ul style="list-style-type: none"> Innhente årsoppgaver fra finansinstitusjoner og gjennomgår store avstemmingsposter. Detaljert gjennomgang av bruken av bundne fond.
Investering/drift	<ul style="list-style-type: none"> Risiko for feil klassifisering av prosjekter med hensyn til om de er drift- eller investeringsprosjekter. 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrollere et utvalg av årets prosjekter med hensyn til korrekt behandling.
Regnskaps-avleggelse	<ul style="list-style-type: none"> Det har i forbindelse med tidligere års revisjon avdekket at det er foretatt posteringer i regnskapet etter fristen for avleggelse av årsregnskapet. 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrollere at bokføringsrutinene er justert slik at det ikke lenger er nødvendig med posteringer etter fristens utløp.

--	--	--

4. Endringer i lover og regler

Endringer i lover og regler

Tema	
Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester	<ul style="list-style-type: none">• Kommunal- og moderniseringsdepartementet har revidert retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester• Formålet med retningslinjene er å bidra til en god og ensartet praksis for beregning av selvkost på et tjenesteområde• Gjelder fra 2015
Endringer i IKS loven	<ul style="list-style-type: none">• Budsjett er endelig når det er vedtatt av representantskapet• Låneopptak i IKS – selskapet kan bare ta opp lån dersom dette står i selskapsavtalen og selskapsavtalen må ha en øvre grense for selskapets låneopptak

5. Forpliktelser klientservice

Forpliktelser klientservice

Vi skal sammen med Tjøme kommune utvikle en revisjonsprosess som er effektiv og med høy kvalitet. For å sikre at kommunen fremover opplever vår revisjon og vårt samarbeid som verdifullt forplikter vi oss gjennom «The Deloitte Client Service Promise» blant annet til:

Tilgjengelig og responstid innen 24 timer

Tilbakemelding på Tjøme kommune sin internkontroll

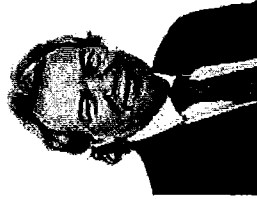
Tilgang til seminarer, publikasjoner og rapporter

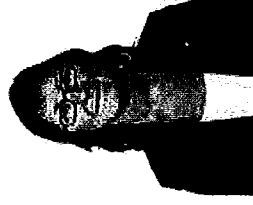
Appendiks 1: Revisjonsteam og tidsplan

Revisjonsteam

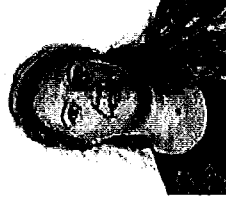
Revisjonsteamet ledes av Alf-Anton Eid som har ansvaret for våre leveranser, og er ansvarlig for kommunikasjonen med kommunens ledelse og kontrollutvalget.

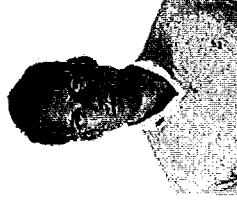
Alf-Anton Eid
Partner
Tlf: +47 915 44 954
aeid@DELOITTE.no

Bente Tøftum
Senior Manager
Tlf: +47 480 86 134
btoftum@DELOITTE.no

Kristine Odden
Senior
Tlf: +47 918 87 183
kodden@DELOITTE.no

Henrik Helgerud
Associate
Tlf: +47 905 28 112
hhelgerud@DELOITTE.no

Tidsplan

Eier
Styret
Revisjonsutvalget
Konsrledelsen
Virksomhetskontroll
Virksomhetsområdedeleggelse
Juridisk enhet

	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli
Oppstartsmøte											
Interimsrevisjon											
Årsoppgjørrevisjon											
Attestasjonsoppgaver											
Møter med kontrollutvalg											
Møte i kommunestyre											

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies: Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

This communication contains general information only, and neither Deloitte AS nor Deloitte Advokatfirma AS is, by means of this publication, rendering professional advice or services, and shall not be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.